

Ботаническа експертиза

за

Идентифициране и характеризиране на събрани растителни проби събрани от островно местообитание в Поморийско езеро, ПИ № 57491.22.361, географски координати: N 42.586971°; E 27.625512°

Възложител: Димитър Василев Попов, в качеството си на Председател на УС на СНЦ „Зелени Балкани“, адрес: гр. Пловдив, ул. Скопие 1, офис 10, Булстат: 825349081

Възлагателно писмо: Изх. № 39/25.09.2017 г.

Изпълнители:

д-р Росен Тодоров Цонев, д-р по ботаника; Месторабота – доцент в Биологически факултет на Софийски Университет, Катедра Екология и ОПС;

Чавдар Василев Гусев, магистър по ботаника; Месторабота – гл. асистент в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, Българска академия на науките.

Цел на експертизата:

- Определяне на таксономичната принадлежност (вид и семейство) на събраните екземпляри растения;
- Посочване на техните екологични характеристики и типични местообитания от Червена книга, том 3. Природни местообитания и от Приложение 1 на Закона за биологичното разнообразие.

Обект и материали за експертизата:

Материалите за определяне са събрани от изкуствено създадено островно местообитание в Поморийското езеро, ПИ № 57491.22.361, географски координати: N 42.586971°; E 27.625512° на 07 септември 2017 г. по време на консервационна бригада и при проведена проверка от РИОСВ Бургас с Констативен протокол № 012326/ПД-06-46 от 07.09.2017 г.

Събраните растения са предадени на магистър биолог Чавдар Гусев в гр. София с приемо-предавателен протокол на 15.09.2017 г.

Предоставените растителни материали са събрани коректно, притежават необходимата цялост на морфологичните органи – стъбла, листа, цветове и др. и подлежат на определяне. Те са допълнително изсушени за отстраняване на излишната влага с цел консервиране и депозиране в хербариумна колекция на ИБЕИ-БАН, като доказателствен материал, който да бъде използван при необходимост.

Допълнително, екипът се запозна и с фотографии от мястото, които дават представа за доминиращата растителност в обекта на настоящата експертиза.

Като таксономична база за определяне е използван следният източник:

Делипавлов, Д., Чешмеджиев, И. (ред.) 2003. Определител на растенията в България., Академично издателство на Аграрния университет Пловдив, 591 с.

Екологичните характеристики (отношение към наличието на засоляване и азотно замърсяване на почвата и свързаността им с природни местообитания от Червена книга на Република България, том 3, както и от Приложение 1 на Закона за биологичното разнообразие са определени въз основа на следните публикувани източници върху халофитната растителност в България:

Ганчев, И., Кочев, Х., Йорданов, Д. 1971. Халофитната растителност в България. Известия на Ботаническият институт, БАН, 12, София: 5-47 с.

Цонев, Р. и Гусев, Ч. 2015. 04А2. Съобщества от едногодишни халофити в черноморски солени езера. В: Бисерков и др. (ред.) Червена книга на Република България. Том 3. Природни местообитания, МОСВ-БАН, стр. 49-50.

Цонев, Р. и Гусев, Ч. 2015. 30Е6. Солени степи, пасища и мочури. В: Бисерков и др. (ред.) Червена книга на Република България. Том 3. Природни местообитания, МОСВ-БАН, стр. 201-204

Цонев, Р. и Гусев, Ч. 2015. 31Е6. Вътрешни солени ливади. В: Бисерков и др. (ред.) Червена книга на Република България. Том 3. Природни местообитания, МОСВ-БАН, стр. 204-206.

Tzonev, R., Lysenko, T., Gussev, Ch. & Zhelev, P. 2008. The halophytic vegetation in South-East Bulgaria and along the Black Sea coast – Hacquetia, 7/2: 95 -121.

Eliáš, P., Sopotlieva, D., Dítě, D., Hájková, P., Apostolova, I., Senko, D., Melečková, Z. & Hájek, M. 2013. Vegetation diversity of salt-rich grasslands in South-Eastern Europe. Applied Vegetation Science, 16(3): 521-537.

Резултати:

Събраните в изкуствено създаденото островно местообитание в Поморийско езеро, ПИ № 57491.22.361, растителни материали са от видове принадлежащи към отдел Покритосеменни растения (*Magnoliophyta*).

Определени са следните таксони:

1. ***Atriplex prostrata* Boucher ex DC.** (копиелистна лобода) – сем. *Chenopodiaceae*. Халофитен до хало-нитрофилен вид, характерен за засолени субстрати. Видът е също така типичен за флората и за растителната покривка на Поморийското езеро. Типичен вид за природни местообитания 04А2 (1310 от Приложение 1 на ЗБР) и за 30Е6 (1530 от Приложение 1 на ЗБР) от Червена книга на Република България, том 3.
2. ***Bassia hirsuta* (L.) Ascherson** (овласена басия) – сем. *Chenopodiaceae*. Типичен хало-нитрофилен вид с консервационна значимост. Включен е в Приложения 3 и 2а на Закона за биологичното разнообразие и е защитен. Включен, с категория „Застрашен“ в Червена книга на Република България, том 1. Поморийското езеро е едно от малкото му находища в страната и има ключово значение за опазването на популациите му. Типичен вид за природно местообитание 04А2 (1310 от Приложение 1 на ЗБР) от Червена книга на Република България, том 3.
3. ***Suaeda maritima* (L.) Dumort.** (морска суеда) – сем. *Chenopodiaceae*. Халофитен вид, характерен за засолени субстрати. Видът е също така типичен за флората и за растителната покривка на Поморийското езеро. Типичен вид за природни местообитания 04А2 (1310 от Приложение 1 на ЗБР) и 30Е6 (1530 от Приложение 1 на ЗБР) от Червена книга на Република България, том 3.
4. ***Salsola soda* L.** (содово вълмо) – сем. *Chenopodiaceae*. Халофитен до хало-нитрофилен вид, характерен за засолени субстрати. Видът е също така типичен за флората и за растителната покривка на Поморийското езеро. Типичен вид за природно местообитание 04А2 (1310 от Приложение 1 на ЗБР) от Червена книга на Република България, том 3.
5. ***Artemisia santonicum* L.** (сантонинов пелин) – сем. *Asteraceae*. Халофитен до хало-нитрофилен вид, характерен за засолени и обогатени с азотни съединения субстрати. Видът е също така типичен за флората и за растителната покривка на Поморийското езеро и доминира особено по дигите на солниците и на други малко по-сухи и издигнати места. В обекта на експертизата също е доминиращ вид, формиращ ценози с високо проективно покритие. Видът е също така типичен за флората и за растителната покривка на Поморийското езеро. Типичен вид за природни местообитания 04А2 (1310 от Приложение 1 на ЗБР) и

за 30Е6 (1530 от Приложение 1 на ЗБР) от Червена книга на Република България, том 3.

6. *Bupleurum tenuissimum* L. (изящна урока) – сем. *Apiaceae*. Халофитен, до суб-халофитен вид, характерен за засолен субстрат с различно ниво на засоляване. Типичен вид особено за природни местообитания 30Е6 (1530 от Приложение 1 на ЗБР) и 31Е6 (1340 от Приложение 1 на ЗБР) от Червена книга на Република България, том 3.
7. *Melilotus officinalis* (L.) Pallas (лечебна комуника) - сем. *Fabaceae* – рудерален до суб-халофитен и хало-нитрофитен вид, характерен и за засолен субстрат. Лечебно растение. Типичен вид за флората на Поморийското езеро. Установен, макар и нетипичен в състава на природни местообитания 04А2 (1310 от Приложение 1 на ЗБР) и за 30Е6 (1530 от Приложение 1 на ЗБР) от Червена книга на Република България, том 3.
8. *Lepidium ruderae* L. (буренна горуха) - сем. *Brassicaceae*. Рудерален до суб-халофитен и хало-нитрофитен вид, характерен и за засолен субстрат. Не е типичен за халофитни общества и местообитания, но поради високата си екологична пластичност може да бъде установен и в състава им.
9. *Holcus lanatus* L. (вълнеста медовица) - сем. *Poaceae*. Екологично силно пластичен и широко-разпространен в страната вид. Среща се в състава на мезофилни ливади, вкл. и на слабо-засолен субстрат. Случаен вид, който не е типичен за халофитни общества, но макар и ограничено може да се среща и в подобни местообитания.

Заклучение:

Установените таксони и растителни общества са характерни и често срещани на територията на Поморийското езеро. В основната си част те са халофити и хало-нитрофити. Причината за наличие на азотно обогатяване произтича от основното предназначение на субстрата – изкуствено създадено гнездово местообитание на водолюбиви видове птици. Изкуственият остров е станал вече част от местообитанията и растителните общества, типични за Поморийското езеро. Освен като местообитание на птици, той се явява и местообитание на *Bassia hirsuta* - защитен и застрашен растителен вид от Червена книга на България, том 1.

Настоящата експертиза е изпълнена в лично качество и не ангажира институции и организации.

26.09.2017 г.

д-р Росен Цонев

маг. биол. Чавдар Гусев

Приложение

към Ботаническа експертиза на д-р Росен Тодоров Цонев и маг. Биол.
Чавдар Василев Гусев

Снимки на материалите от растения, събрани отизкуствено създадено островно местообитание в Поморийското езеро, ПИ № 57491.22.361, географски координати: С42.586971°; И 27.625512° на 07 септември 2017 г. при проведена проверка от РИОСВ Бургас с Констативен протокол № 012326/ПД-06-46 от 07.09.2017 г.

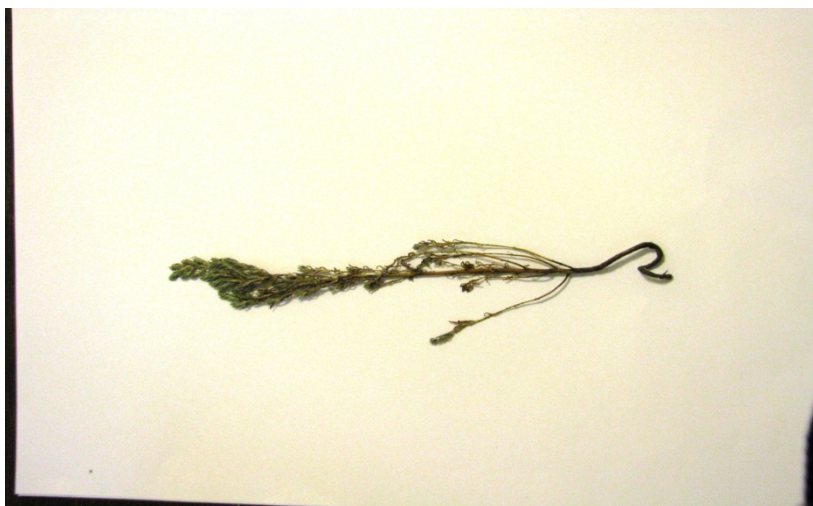
Снимка №1 *Atriplex prostrata* - Копиелистна лобода - първи брой

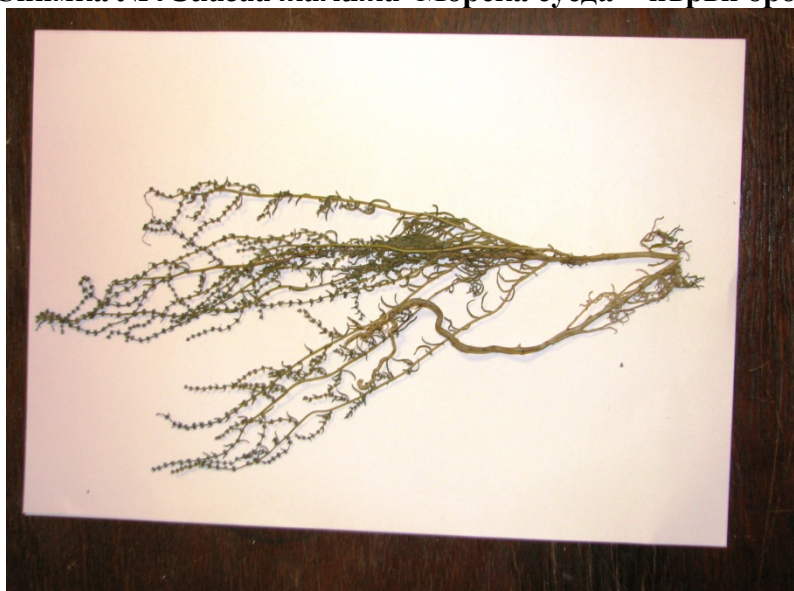
Снимка №2 *Bassia hirsuta* –Овласена басия - първиброй

Снимка №3 *Bassia hirsuta* –Овласена басия – втори брой

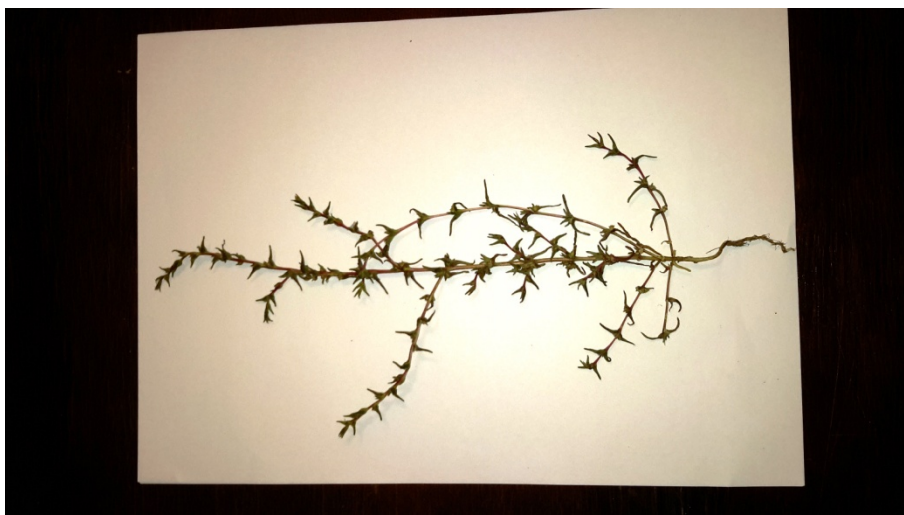
Снимка №4 *Suaeda maritima*—Морска суета - първи брой

Снимка №5 *Suaeda maritima*—Морска суета – втори брой

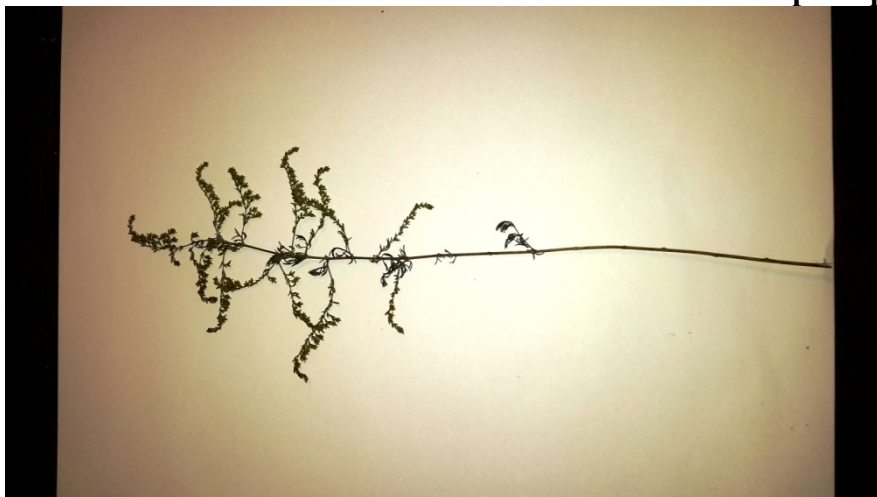
Снимка №6 *Salsola soda* – Содово вълмо – Първи брой

Снимка №7 *Salsola soda* – Содово вълмо – Втори брой

Снимка №8 *Artemisia santonicum*–Сантонинов пелин – първи брой

Снимка №9 *Artemisia santonicum*– Сантонинов пелин – втори брой

Снимка №10 *Artemisia santonicum* – Сантонинов пелин – трети брой

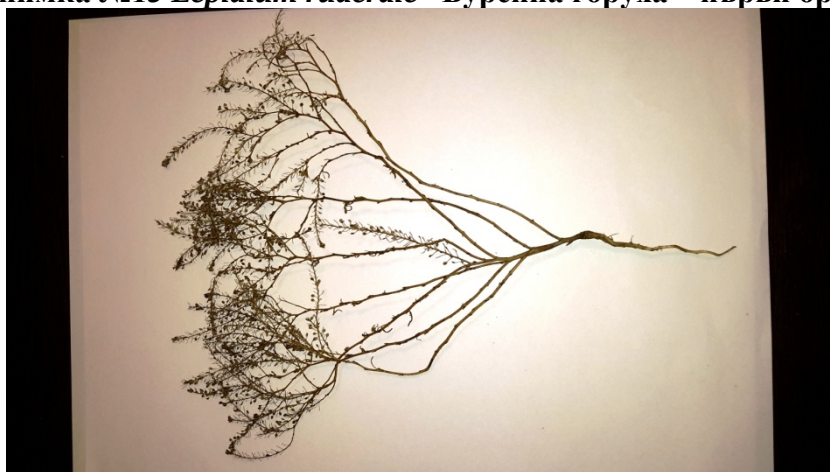
Снимка №11 *Bupleurum tenuissimum* – Изящна урока – първи брой

Снимка №12 *Melilotus officinalis*–Лечебна комунига – първи брой

Снимка №13 *Lepidium ruderae*– Буренна горуха – първи брой

Снимка №14 *Holcus lanatus* – Вълнеста медовица – първи брой

